

BUDAÖRS VÁROS POLGÁRMESTERE

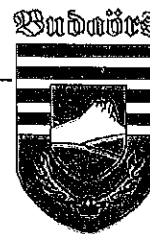
2040 Budaörs, Szabadság út 134.

Telefon: 06/23 447 817

FAX: 06/23 447 819

E-mail: polgarmester@budaors.hu

www.budaors.hu

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2016. május 25.-ei,
és a Szociális és Egészségügyi Bizottság 2016. május 12.-ei,
ülésére

Ügyiratszám: XIV/1671-1/2016

Tárgy: **Javaslat Budaörs Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálatára**

Az előterjesztés tárgyalása a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 46. § (1) bekezdése, illetőleg Budaörs Város Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 36/2010.(XI. 12.) ÖKT sz. rendelet (a továbbiakban: SZMSZ) 18. § (1) bekezdése alapján nyílt ülésen történik.

Tisztelt Képviselő testület!

Tisztelt Bizottság!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 92. § (3) – (4) bekezdései értelmében, a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el.

A koncepció tartalmazza különösen

- a) a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- d) az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

A szolgáltatástervezési koncepció célja, hogy a településen élők számára minél teljesebb körben nyújtson szociális ellátásokat és szolgáltatásokat, a szociális biztonsághoz való jog érvényre juttatása érdekében az igényekhez igazodva, a lakóhelyhez legközelebb magas színvonalú, ugyanakkor könnyen hozzáférhető és átjárható szociális ellátórendszert biztosítson.

Budaörs Város Szociális Szolgáltatástervezési koncepcióját Budaörs Város Önkormányzatának Képviselő-testülete először 56/2004. (III.19.) ÖKT. számú határozatával fogadta el.

A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

A szolgáltatástervezési koncepciót a helyi Szociális Kerekasztal véleményezi.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Bizottságot és a Képviselő-testületet a határozati javaslat alapján a döntés meghozatalára.

Melléklet:

Budaörs Város Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata

EDTR-ben jóváhagyott. Nyomtatva 2016.05.02. PBA

A melléklet annak nagy terjedelme miatt a Szociális és Egészségügyi Irodán vagy az Elektronikus Döntéstámogató Rendszerben (EDTR) tekinthető meg.

Határozati javaslat a Szociális és Egészségügyi Bizottság részére:

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testületének Szociális és Egészségügyi Bizottsága (a továbbiakban: Bizottság) javasolja a Képviselő-testület részére a következő döntés meghozatalát:

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2004. március 19. napján 56/2004. (III.19.) ÖKT sz. határozatával elfogadott „Budaörs város szociális koncepciója” tanulmányt felülvizsgálta és az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal aktualizálja.

A határozathozatal az SZMSZ 60. § és a 37. § (1) bekezdése alapján egyszerű többséggel, valamint az SZMSZ 60. § és a 38. § (1) bekezdése alapján nyílt szavazással történik.

Határozati javaslat a Képviselő-testület részére:

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2004. március 19. napján 56/2004. (III.19.) ÖKT sz. határozatával elfogadott „Budaörs város szociális koncepciója” tanulmányt felülvizsgálta és az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal aktualizálja.

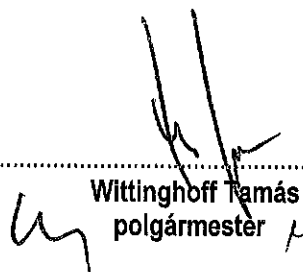
A határozathozatal az SZMSZ 37. § (1) bekezdése alapján egyszerű többséggel, valamint az SZMSZ 38. § (1) bekezdése alapján nyílt szavazással történik.

Határidő: 30 nap

Felelős: Polgármester

A végrehajtást végzi: Szociális és Egészségügyi Iroda

Budaörs, 2016. április 29.

Wittinghoff Tamás
polgármester

Előterjesztést készítette: Szociális és Egészségügyi Iroda

Novozánszki Hajnalka szociális osztályvezető:

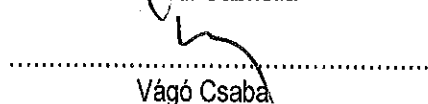

Szociális és Egészségügyi Iroda vezetője:

Kövesdi Gabriella

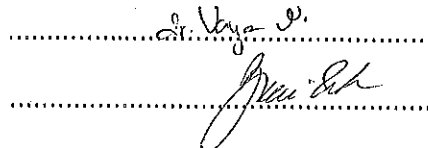
Látta:

Polgármesteri Kabinet kabinetvezető:

Vágó Csaba

Törvényességi felügyelet:

dr. Bocsi István jegyző

BUDAÖRS VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓJÁNAK
FELÜLVIZSGÁLATA

2016. május 25.

I. Bevezetés

A modern szociálpolitika alapgondolata, hogy társadalmunk alrendszerének működése során az egyén vagy egyének kisebb-nagyobb közösségei, csoportjai számára adódhatnak olyan helyzetek, problémák, amelyek miatt átmenetileg vagy véglegesen (betegség, megváltozott munkaképesség, fogyatékosság, munkanélküliség, a család hiánya, a családi körülmények változása, a jövedelemhiány, illetve alacsony jövedelem, a lakhatási problémák, a hajléktalanság stb.) képtelenné válnak elfogadható szinten gondoskodni saját magukról.

A szociális gondoskodás feladata e társadalmilag tipikus, de egyénileg jelentkező élethelyzetek feltárása és a jog által biztosított keretek között reagálni erre az egyén szabadságának és személyiségi jogait tiszteletben tartása mellett oly módon, hogy a közösség védelme is megvalósuljon. Az állami feladatvállalás meghatározó elve e területen összekapcsolódik egyrészt a szubszidiaritás elvével, másrészt a rászorultsággal – kiegészülve a helyi szociálpolitika öngondoskodásra ösztönző törekvéseivel.

A szolgáltatástervezési koncepció célja:

- ✓ lehetőleg a szükségletek oldaláról közelítve határozni meg a szociális szolgáltatások fejlesztésének alapelveit, irányait, céljait;
- ✓ részletezni azokat a konkrét célkitűzéseket, amelyeket a szociális szolgáltatások biztosítása során az önkormányzat érvényesíteni kíván;
- ✓ elősegíteni a szociális, illetve a gyermekvédelmi törvény által szabályozott különböző típusú intézmények magasabb szintű, szükségletekhez igazodó feladatainak ellátását;
- ✓ a város minden lakója számára elérhetővé tenni olyan ellátási formákat, amelyek a szociális biztonságot és a minőségi ellátást garantálják;
- ✓ biztosítani azt, hogy a szociális ellátórendszer működése magas színvonalon feleljen meg a szakmai kritériumoknak és eredményesen, hatékony formában nyújtson szolgáltatásokat;
- ✓ az egységes szemlélet, illetve az integrált intézmények működése alapján megjelentetni az önkormányzat gyermekjóléti intézményekkel és szolgáltatásokkal kapcsolatos kötelezettségeit és fejlesztési elképzeléseit;
- ✓ lehetőséget adni arra, hogy a társadalmi befogadásra épülő szemlélet, a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem folyamatában megvalósuljon a társadalmi esélyegyenlőség biztosítása, a szolgáltatások, támogatások elérhetősége, azaz mindenki számára egyaránt hozzáférhető legyen a differenciált és egyénre szabott minőségi szolgáltatás, amelynek középpontjában a támogatásra szoruló egyének és családok állnak.

A szolgáltatástervezési koncepció feladata:

- ✓ a helyi szociális szakpolitika kialakításának, formálódásának elősegítése;
- ✓ információ nyújtása egyéb fejlesztési koncepciók, tervek kidolgozásához és megvalósításához;
- ✓ információ biztosítása a különböző szolgáltatást igénylők részére, illetve a szolgáltató intézmények, szervezetek számára;
- ✓ a koncepcióban szereplő adatok, illetve a szociális szolgáltatásokat nyújtó intézmények javaslatai alapján az igényekhez legjobban igazodó szolgáltatási struktúra kialakítása és az aktuális szolgáltatások hatásos és hatékony fejlesztése;
- ✓ a biztonságos finanszírozási és működési háttér megteremtése érdekében a fejlesztés, illetve a működtetés költségvonzatainak elemzése, a szükséges erőforrások strukturálásának, ütemezése.

Szociális terület elmúlt 2 év alatt történt főbb eseményei 2014 - 2015

1. Pénzbeli és természetbeni támogatások változásai

A Szt. jelentős változásai indokoltá tették 2014. és 2015. évben a pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló helyi szociális önkormányzati rendelet (továbbiakban: helyi rendelet) több alkalommal történő módosítását.

2014. január 1-jétől új szociális helyi rendelet (a pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló 53/2013. (XII.21.) önkormányzati rendelet) került megalkotásra.

2013. január 1-jétől néhány ellátás (alanyi, normatív közgyógyellátás, időskorúak járadéka, alanyi ápolási díj, egészségügyi szolgáltatás, jegyzői gyámhatóság) a Járási Hivatalhoz került.

2014. január 1-jétől az átmeneti segély, a temetési segély és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás önálló ellátási formaként megszűnt, és **önkormányzati segéllyé** olvadt össze. A támogatások differenciáltak, az adható éves keret, a temetési költségekhez adható támogatásnál a jövedelemhatár és a támogatás összege is emelésre került. A támogatás lehetőséget ad arra, hogy krízishelyzetekben jelentős támogatást nyújtson az önkormányzat az arra rászorulóknak. (gyermekes családok iskolakezdési támogatása, betegség, munkanélküliség, temetés esetén a kieső jövedelmek pótlása, stb.)

Bevezetésre került a **gyógyszertámogatás** rendszeres támogatási formaként azoknak, akik nem jogosultak közgyógyellátásra.

2014. évben a jövedelemhatár emelésével egyre nagyobb számban biztosította az önkormányzat a gyermekes családok részére a közoktatási intézményekben, óvodában, bölcsődében az ingyenes **étkeztetést**.

Az önkormányzat közel háromszáz főnek (idősek, betegek) nyújtott **méltányossági közgyógyellátást**, akiknek a Szt. nem biztosította az ellátást. 2014. évben a jövedelemhatár emelésével még többen szereztek jogosultságot a méltányossági közgyógyellátásra.

Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvény 2015. január 1-jével ismét átalakította a szociális ellátások rendszerét, amely egyrészt vonatkozik a hatáskörök változtatására, valamint az ellátások finanszírozására.

2015. március 1-jétől az aktív korúak ellátásának (foglalkoztatást helyettesítő támogatás a munkanélküliek részére biztosított ellátás 22 800 Ft, valamint a rendszeres szociális segély az egészségkárosodott személyek részére biztosított ellátás 25 600 Ft-tól 46 600 Ft-ig) ügyintézése átkerült a Járási Hivatalhoz.

A Szt. úgy szüntette meg a normatív lakásfenntartási támogatást, az adósságkezelési szolgáltatást, az önkormányzatok által biztosított méltányossági közgyógyellátást, méltányossági ápolási díjat, hogy az eddigi támogatások helyett az önkormányzatok ún. **települési támogatást** nyújthatnak lakhatási, adósságrendezési, ápolási és gyógyszer-támogatásként.

Budaörsön alapvetően nem változtak az eddigi szociális ellátási formák, továbbra is számíthatnak támogatásra az arra rászoruló személyek és családok.

Az idők bentlakásos ellátását **az Idők Otthonát** 2005 óta a Magyar Evangéliumi Testvérközösség működteti. 2015-ben közbeszerzési eljárás eredményeként újabb 10 évre elnyerték az intézmény működtetésének jogát.

A napközbeni kisgyermekes ellátás férőhelybővítésre 2014. és 2015. évben 7 **családi napközivel** kötöttünk szerződést, mintegy 44 fő ellátására, 50 000 forint/hó/gyermek támogatást biztosítva.

2014-ben akadálymentesítésre került a **Fogyatékosok nappali intézménye** (Budaörs, Farkasréti út 55.) és új épületszárnyal bővült a Clementis utcai **idők klubja**.

A házi segítségnyújtásban és az idősotthoni ellátásban lenne szükség rövid időn belül fejlesztésre. Az időseknek biztosított egyéb szociális ellátások általában maximális kihasználtsággal működnek.

Az ellátórendszerek tervezése szempontjából fontos körülmény, hogy a város által fenntartott bölcsődéket és óvodákat igénybe vevő 0-5 éves korosztály létszámának növekedése jelentősen lelassult, lélekszámuk gyakorlatilag stagnál.

Amennyiben nem következik be jelentős változás a születések számában és/vagy a Budaörsre történő bevándorlásban, akkor egyértelmű, hogy az utóbbi években történt intézményfejlesztések eredményeként hosszú távon is elegendő bölcsődei és óvodai férőhely áll rendelkezésre. Az iskoláskorúak száma folyamatosan növekszik.

Férfiak és nők aránya korcsoportos bontásban (állandó lakosság)

2015. év

	0-18 év	19-29 év	30-39 év	40-49 év	50-59 év	60-64 év	65 évtől
Férfi	3284	1867	2124	2420	1643	991	1860
Nő	3095	1686	2340	2520	1762	1168	2695
Összesen	6379	3553	4464	4940	3405	2159	4555

Forrás: Helyi vizuál regiszter

A fenti táblázat alapján megállapítható, hogy a férfiak várható élettartama jóval alacsonyabb a nőkénel, ami országos tendencia is. Érdekes, hogy a településen minden évben több fiú születik, mint lány, viszont a 30 éves korosztályt elérve a nők javára fordul a népességi mutató.

A népességi adatokból a családi állapot szerinti megoszlást is láthatjuk, melyek a következők:

Népesség megoszlása családi állapot szerint (állandó lakosság)

2015. év

	hajadon/nőtlen	házas	özvegy	elvált	házassága megszűnt	nem ismert
Férfi	7096	5334	290	1107	0	362
Nő	6213	5736	1417	1719	1	180
Összesen	13309	11070	1707	2826	1	542

Forrás: Helyi vizuál regiszter

Demográfiai változások a település lakosságstatisztikai adataiban

	Születések	Halálozások	Házasságkötések	Válások
2014	281	137	133	56
2015	243	144	183	57

Forrás: Polgármesteri Hivatal

Lakosság egészségügyi jellemzői

Az egészségügyi alapellátás biztosítása önkormányzati feladat. Az önkormányzat az EUROP-MED Kft-vel, mint szolgáltatóval együttműködve tárja fel a kapacitás átvétel lehetőségeit, megkeresve a teljesítménnyel le nem fedett kapacitással rendelkező szolgáltatókat és fenntartókat, hogy a járóbeteg-szakellátás szolgáltatásaihoz való hozzáférés Budaörs Város lakossága számára javuljon.

A városban a háziorvosi és járóbeteg-ellátás megoldott.

Az egészségügyi alapellátásban 12 felnőtt háziorvos, 6 házi gyermekorvos, illetve 8 fogorvos dolgozik. A háziorvosok 2013-ban és 2014-ben új bútorokat, eszközöket kaptak közel 6 millió forint értékben.

2014-ben új épületet vásárolt az önkormányzat az Egészségügyi Központ mellett, ahol a fizioterápia korszerű ellátási körülményei kerülnek kialakításra.

Az elmúlt évek során, Budaörsön a betegforgalom növekedett, főleg a házi gyermekorvosi ellátásban részesülők aránya, melyet az alábbi táblázat mutat.

Ellátottak száma		
	Háziorvosi ellátásban <u>a megjelentek és a meglátogatottak száma (eset)</u>	Házi gyermekorvosi ellátásban <u>megjelentek és a meglátogatottak száma (eset)</u>
2013	104286	23319
2014	110764	32025

Forrás: KSH, 2015-ös adat még nem áll rendelkezésre

	Háziorvosi ellátásban <u>rendelésen megjelentek száma (eset)</u>	Házi gyermekorvosi ellátásban <u>rendelésen megjelentek száma (eset)</u>
2013	101241	21777
2014	107933	30518

Forrás: KSH 2015-ös adat még nem áll rendelkezésre

Önkormányzati finanszírozású szűrővizsgálatok és védőoltások

Az önkormányzat az egészségügy területén nagy figyelmet fordít a megelőzésre. Ennek keretében többfajta egészségügyi megelőző szűrővizsgálatot, illetve védőoltást is finanszíroz, amelyeket a Szociális és Egészségügyi Iroda kezel.

1. Mammográfia

A 2014. évben 1760 fő, 2015. évben 1677 fő budaörsi lakhelyű hölgy mammográfiás vizsgálatát végezte el a Budaörsi Egészségügyi Központ, az önkormányzat finanszírozásában.

2. Lisztérzékenység szűrés (óvodákban)

Lisztérzékenyek Egyesülete az elmúlt évekhez hasonlóan elvégezte az óvodák lisztérzékenységi szűrővizsgálatát. Az Egyesület a vizsgálati eredményről minden szülőnek adott tájékoztatást. A pozitív eredményt mutató gyermekek szüleit tanácsokkal ellátva, további vizsgálatokra irányították.

2014. évben 351 fő, 2015. évben 331 fő óvodás gyermek szűrése történt meg.

3. Hajléktalan személyek tüdőszűrése

2015. április 21-én a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Mozgó Tüdőszűrő buszát Budaörsre hozta, hogy a budaörsi hajléktalanok és a rászoruló lakosok is igénybe tudják venni ezt a szolgáltatást.

4. HPV (humán papillomavírus) elleni védőoltás támogatása

Az önkormányzat 2015. évben támogatást nyújtott azon budaörsi lakóhellyel rendelkező 8. osztályos leánygyermekeknek, akik a 2014/2015-ös tanévben 15. életévüket nem töltötték be. A védettség kialakulásához két védőoltás beadására van szükség, hat hónap különbséggel. Budaörsön 26 fő leány vette igénybe a lehetőséget.

Belföldi vándorlások

Időszak	Odavándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlások száma összesen) (eset)	Elvándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlások száma összesen) (eset)	Állandó odavándorlások száma (eset)	Állandó elvándorlások száma (eset)
2013	1959	1586	1033	808
2014	2082	1713	1133	932

Forrás: TelR, 2015-ös adat még nem áll rendelkezésre

A település lakásállományának adatait összevetve a betelepülés adataival megállapítható, hogy a településre költözők száma állandó, ugyanakkor a lakásállomány növekedése csökkenő tendenciát mutat, a település lakásellátottsága fokozatosan csökken.

A településre elsősorban a fővárosból települnek polgárok magasabb életszínvonal biztosítása érdekében, valamint az ország elmaradottabb régióiból, munkavállalási céllal, és a stabilabb szociális körülmények kialakítása érdekében.

A településre költöző személyek jelentős hányada bérel lakást legfőképpen piaci alapon, de az önkormányzat által biztosított bérlakásokra is jelentős igény mutatkozik.

Budaörs bérlakás-állománya, bérlakás-rendszere

A 2012. évben az önkormányzati lakáskonceptió felülvizsgálata keretében a bérlakásrendelet átalakítására is sor került, a Képviselő-testület megalkotta az önkormányzat tulajdonában álló lakások és helyiségek bérletére vonatkozó egyes szabályokról szóló 23/2012. (VI. 22.) önkormányzati rendeletet.

A rendeletalkotás célja volt, hogy a bérlakásra pályázók számára kedvezőbb lakáshoz jutási lehetőséget (pl. a korábbihoz képest megemelt jövedelemhatárral), az aktuális bérlők számára kiszámítható körülményeket és stabil lakhatási lehetőséget, és az önkormányzat számára bérbeadási biztonságot teremtsen.

Az eltelt közel négy évben a gyakorlati tapasztalatok megmutatták, hogy a rendelet nagy része hasznosnak bizonyult, azonban bizonyos tekintetben (pl. a hátralékkezelés, és a bérbeadások gyakorisága) nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Erre tekintettel az önkormányzat 2016. évre új lakáskonceptió kidolgozását tűzte ki célul, amely iránymutatást ad a jövőbeli bérlakás politika helyi alakítására.

Az önkormányzati tulajdonban álló lakások mintegy egy harmada kerül szociális bérlakásként bérbeadásra, számuk 2012. óta 39-ről 35-re csökkent.

A bérlakást igénylő személy a folyamatosan bővített és aktualizált névjegyzékbe nyer felvételt, mellyel nyomon követhető a bérlakások iránti igény változása, valamint a lakás bérbeadása esetén a bérlő méltányolható lakásigényét is figyelembe vehetjük. A névjegyzék adatai alapján 2012. óta folyamatosan, és egyenletesen nő a várakozók száma, jelenleg 76 család vár szociális bérlakásra.

Az önkormányzat a rendkívüli élethelyzetekre felkészülve lehetőséget biztosít arra is, hogy ugyancsak rászorultság vizsgálatával, de az előbbiektől eltérő módon, átmeneti jelleggel lakhatást biztosítson az egészségügyi és szociális, vagy gyermekvédelmi szempontból indokoltak alapján, illetve lakhatási feltételek ellehetetlenülése esetén nehéz helyzetbe került családoknak, a 35 szociális alapon bérelt lakás közül 10 ily módon került bérbeadásra.

II. A működő szociális ellátórendszer bemutatása

Budaörs Város Önkormányzata az Szt., valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi eljárásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gytv.) alapján biztosítja a gyermekjóléti alapellátásokat. A szociális igazgatás hatósági feladatait és a város szociálpolitikai ellátórendszerének koordinálását a Polgármesteri Hivatal Szociális és Egészségügyi Irodája látja el.

A két törvény megalkotása óta eltelt időszakban az ellátások iránti igény dinamikus növekedést mutat, a tendencia hátterében a társadalom egyes rétegeit érintő kedvezőtlen változások állnak. Ezzel egyidejűleg a szociális kiadások súlya is jelentős mértékben növekedett.

Pénzbeli és természetbeni ellátások

A pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokat az alábbi jogszabályok szabályozzák.

- ✓ 1993. évi III. törvény,
- ✓ 1997. évi XXXI. törvény,
- ✓ A pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló 53/2013. (XII.21.) önkormányzati rendelet,
- ✓ Az ingatlanok közműfejlesztésének helyi támogatásáról szóló 31/2003. (IX.08.) önkormányzati rendelet,
- ✓ A digitális esélyegyenlőséget biztosító támogatásról szóló 40/2005. (V.25.) önkormányzati rendelet,
- ✓ A lakáscélú helyi támogatásokról szóló 23/2008. (IV.29.) önkormányzati rendelet,
- ✓ A felnőtt és gyermek személyes gondoskodást nyújtó ellátásról szóló 24/2004. (IV.20.) önkormányzati rendelet,
- ✓ A tanulmányi ösztöndíjakról szóló 32/2007. (IX.24.) önkormányzati rendelet

Az önkormányzat önként vállalt feladatai közül a személyszállítási díj támogatás és a babaköszöntő csomag esetén nincs jövedelemvizsgálat. A többi támogatás nyújtása jövedelem és néhány esetben vagyoni vizsgálathoz kötött.

A jövedelemhatárok az öregségi nyugdíjminimum mindenkor legkisebb összegének (28 500 Ft) százalékához kötöttek. Csalásban élő esetén az egy főre jutó jövedelemhatár általában a nyugdíjminimum 150 – 350 %-ában került meghatározásra, egyedül élő esetén 250 – 410%-ában.

Vagyoni vizsgálat a Szt. szabályozása alapján történik. A rendszeresen megállapított támogatások 12, az oktatási ösztöndíjak 10 hónapra kerülnek megállapításra.

Pénzbeli támogatások

❖ Települési támogatás

Az önkormányzat képviselő-testülete

a) rendszeres települési támogatást nyújt

- aa) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- ab) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- ac) a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- ad) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

- a) akinek háztartásában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át (71 250 Ft), egyszemélyes háztartás esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 350%-át (99 750 Ft),
- b) vagyona a kérelmezőnek valamint a háztartás tagjainak nincs,
- c) a kérelmező által használt lakás nagysága:
 - ca) 3 személyig 2 lakószobás, illetve 1+2 félszobás lakás, amelynek alapterülete nem nagyobb 65 m²-nél,
 - cb) 3 személy felett személyenként további 20 m² vehető figyelembe,
 - cc) 70 év feletti egyedül élő személy esetében az általa használt lakás nagyságától függetlenül adható támogatás, ha a jogosultsági feltételeknek egyébként megfelel.

A lakásfenntartási támogatást egy évre kell megállapítani és havi összege családban élő esetén 4000,- Ft, egyedül élő esetén 5000,- Ft.

o **gyógyszertámogatás**

Gyógyszertámogatás nyújtható annak a személynek, aki az alábbi együttes feltételeknek megfelel:

- a) havi gyógyszerköltsége meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 20%-át (5700 Ft),
- b) családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át (85 500 Ft), egyedül élő esetén a havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 410%-át (116 850 Ft) és vagyona nincs,
- c) normatív vagy alanyi jogon közgyógyellátásra nem jogosult,
- d) a kérelem benyújtásakor érvényes méltányossági közgyógyellátással nem rendelkezik.

A támogatás havi minimum összege 3000 Ft. A rendszeresen szedett gyógyszereket a háziorvos, a gyógyszerek árát a gyógyszerértár igazolja.

o **ápolási támogatás**

Ápolási támogatás nyújtható annak a hozzátartozónak, aki az alábbi együttes feltételeknek megfelel:

- a) 18. életévét betöltött tartósan beteg, állandó és tartós felügyeletre szoruló személy otthoni ápolását, gondozását végzi,
- b) családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét (57 000 Ft),
- c) vagyona neki és családtagjainak nincs.

Az ápolási támogatás havi összege 23 600 Ft, melyből nyugdíjjárulék kerül levonásra

o **adósságcsökkentési támogatás**

Az önkormányzat lakhatást segítő adósságcsökkentési támogatásban részesítheti azt a családot vagy személyt,

- a) akinek az adóssága meghaladja az ötvenezer forintot és akinek a (2) bekezdésben meghatározott adósságok valamelyikénél fennálló tartozása legalább hat havi, vagy a közüzemi díjtartozása miatt a szolgáltatást kikapcsolták, továbbá
 - b) akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg családban élő esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-át (57 000 Ft, egyedül élő esetén annak 300%-át (85 500 Ft), valamint
 - c) aki a helyi rendelet 21/B. § (3) bekezdésében elismert minimális lakásnagyságot és minőséget meg nem haladó lakásban lakik,
- feltéve, hogy vállalja az adósság és az önkormányzat által megállapított adósságcsökkentési támogatás különbözetének megfizetését, továbbá az adósságkezelési tanácsadáson való részvételt.

Adósságnak minősül a lakhatási költségek körébe tartozó

- a) közüzemi díjtartozás (vezetékes gáz-, áram-, távhő-szolgáltatási, víz- és csatornahasználati, szemétszállítási, több lakást tartalmazó lakóépületeknél, háztömböknél központi fűtési díjtartozás),

A kérelmező által visszatérítendő, kamatmentes kölcsön támogatás adható annak

- a) akinek családjában az egy főre jutó átlagos havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének három és félszeresét,
- b) az egyedül élő személynek, a gyermekét egyedül nevelő, illetve nagycsaládos kérelmezőnek, akinek a családjában az egy főre jutó átlagos havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének négyszeresét.

❖ **Lakáscélú helyi támogatás**

Hozzájárulás a polgárok, különösen a nagycsaládosok, fiatal házaspárok, időskorúak és mozgásukban korlátozottak lakhatási feltételeinek javításához, lakásproblémáik megoldásához.

Formái:

- Lakásépítési támogatás: saját tulajdonú lakás építésének, bővítésének, átalakításának, komfortfokozat növelésének, energiatakarékos felújításának, valamint lakás vásárlásának támogatása

A támogatásra való jogosultság az alábbi feltételek együttes fennállása esetén állapítható meg:

- a) a kérelem benyújtásakor, valamint a kérelem benyújtását megelőző öt évben kérelmező és a vele együttlakó, vagy együttköltöző közeli hozzátartozó, élettárs tulajdonában, haszonélvezetében, bérletében nincs és nem volt másik beköltözhető lakás, kivéve, ha a lakás elidegenítése házassági vagyoni közösség megszüntetése érdekében, vagy hatósági, bírósági határozat alapján történt, valamint vagyonnal nem rendelkezik;
- b) pénzügyi hitel nélküli készpénz megtakarítása (a továbbiakban: önerő) eléri
 - ba) az építkezés költségeinek, lakás vételárának a 10 %-át,
 - bb) a felújítás költségeinek a 20 %-át;
- c) kérelmező családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem eléri a kérelem benyújtásakor irányadó öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének mértékét, de nem haladja meg annak háromszorosát (85 500 Ft), egyedülálló személy esetén annak három és félszeresét (99 750 Ft);
- d) a kérelem alapjául szolgáló lakás a 4. § (2) – (3) bekezdéseiben foglaltaknak megfelel;
- e) a kérelmező nyilatkozik hozzájárul, hogy a ki nem egyenlített kölcsön fedezetére, az ingatlanra a hitelösszeg erejéig Budaörs Város Önkormányzata jelzálogjogát a földhivatal ingatlan nyilvántartásába bejegyeztesse.
- f) a kérelmező a kérelemhez csatolja az ingatlan tehermentességét igazoló tulajdoni lapot, vagy amennyiben az ingatlan nem tehermentes (jelzálogjog, elidegenítési és terhelési tilalom van bejegyezve az ingatlan-nyilvántartásba), a jelzálogjog jogosultjának nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a kérelem kedvező elbírálása esetén a támogatási összeg erejéig az önkormányzat jelzálogjoga az öt követő ranghelyre az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre kerülhet.

- Lakás-átalakítási támogatás: időskorúak és mozgásukban korlátozott személyek lakás-átalakítási támogatása;

A támogatásra való jogosultság az alábbi feltételek együttes fennállása esetén állapítható meg:

- a) a kérelmező az átalakítási munkákról részletes, kivitelezői költségvetést nyújt be;
- b) a lakás-átalakítás teljes beruházási költsége nem haladja meg a 400 000 Ft-ot;
- c) családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg a kérelem benyújtásakor irányadó öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát, egyedülálló személy esetén annak három és félszeresét;
- d) az kérelmező a kérelem alapjául szolgáló lakásban életvitelszerűen tartózkodik.

- a) a szülő(k) Budaörsön állandó bejelentett lakóhellyel rendelkeznek, valamint
- b) a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át (85 500 Ft).

A gondozási támogatást a szülő a gyermekek születését követően igényelheti a gyermekek egy éves koráig. A támogatás a kérelem benyújtása hónapjának első napjától kerül megállapításra. A megállapításának további visszamenőleges hatálya nincs.

A gondozási támogatás a gyermekek 12 hónapos koráig állapítható meg.

A gondozási támogatás összege családonként havonta

- 2 ikergyermek esetén 60.000 Ft.
- 3 ikergyermek esetén 90.000 Ft
- 4 vagy több ikergyermek esetén 120.000 Ft.

❖ Szemétszállítási díjtámogatás

A szemétszállítási díj fizetését 120 literes edényméretig az önkormányzat átvállalja annak a 70. életévét betöltött, a lakásban életvitelszerűen lakó kérelmezőnek, aki kizárólag egyedül, házastársával, élettársával vagy fogvatékkal élő hozzátartozójával él.

❖ Karácsonyi támogatás

A karácsonyi támogatás az idős személyek részére biztosított egyszeri támogatás.

Karácsonyi támogatásra jogosult az a személy, aki az alábbi együttes feltételeknek megfelel:

- a) Budaörsön bejelentett lakóhellyel rendelkezik,
- b) 70. életévét tárgyévben betöltötte,
- c) saját jogú nyugellátásban, hozzátartozói nyugellátásban, rokkantsági ellátásban vagy időskorúak járadékában részesül, valamint
- d) a havi nyugellátása 110 ezer forintot nem haladja meg.

A támogatás összege 10 000 Ft.

❖ Gyermekek karácsonyi támogatása

Annak a gyermeknek, akinek tárgyév december 1-jén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll minden év december hónapjában az önkormányzat egyszeri, gyermekenként 5000 forint pénzbeli támogatást folyósít.

❖ Tanulmányi ösztöndíjak

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testülete 32/2007. (IX.24.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban rendelet) a **tanulmányi ösztöndíjakról** szóló rendeletének a hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása a célja. Az ösztöndíj odaítélése pályázati úton általános iskola 7-8. évfolyamán, középfokú oktatásban, külföldi tanulmányutakhoz, illetve a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerhez csatlakozva történik.

○ Közoktatási ösztöndíj:

Közoktatási ösztöndíjban részesülhet a szociális szempontból rászorult tanuló, aki az általános iskola 7-8 évfolyama, szakiskola, gimnázium, illetve szakközépiskola nappali képzésében folytat tanulmányokat, amennyiben az előző tanév folyamán

- a) tanulmányi átlaga általános iskolai tanulók, a gimnáziumban tanulók, valamint az érettségit adó képzésben részt vevő tanulók esetében 4,60-5,00 között, szakképzésben résztvevő tanulók esetében 4,20-5,00 között volt;
- b) országos vagy nemzetközi tanulmányi, szaktantárgyi versenyen 1-10 helyezést ért el.

- a) saját jogú nyugellátásban (62. életévét, illetőleg a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy)
 - b) átmeneti járadékban, rendszeres szociális járadékban, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rokkantsági nyugdíjban (52. életévét betöltött személy)
- részesül, és akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének három és félszeresét (99 750 Ft), egyedül élő esetében ötszörösét (142 500 Ft).

A kérelem a Polgármesteri Hivatalnál az erre rendszeresített formanyomtatványon, tárgyév február 28-ig nyújtható be.

❖ **Digitális esélyegyenlőségi támogatás**

A szociálisan rászorultak számítógépes információs-csatornákhoz hozzáférése, ezáltal a digitális esélyegyenlőségük biztosítása.

A támogatásra az e célra elkülönített keretösszeg erejéig azok a személyek jogosultak, akik a támogatás iránti kérelem benyújtásának időpontjában és a támogatás teljes időtartama alatt az alábbi szociális ellátások bármelyikében részesülnek:

- a) fogyatékosági támogatás
- b) magasabb összegű családi pótlék
- c) aktív korúak ellátása,
- d) időskorúak járadéka
- e) ápolási díj
- f) nyugdíjszerű ellátás: rokkantsági járadék, rendszeres szociális járadék, házastársi pótlék, házastárs után járó jövedelempótlék, átmeneti járadék, egészségkárosodási járadék, vakok személyi járadéka és a rehabilitációs járadék
- g) öregségi, rokkantsági nyugdíj

és a támogatás iránt kérelmet nyújtanak be.

A támogatás formái:

- 20 óra időtartamú, felhasználó szintű alapfokú informatikai és internet-használat oktatás,
- további, összesen 20 óra gyakorlati számítógép és Internet használat biztosítása,
- 10 óra továbbképzés.

❖ **Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény**

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a) a Gyvt. meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és - ha megfelel a Gyvt. 21/C. §-ban foglalt feltételeknek (2016. január 01-től) - a szünidei gyermekétkeztetésnek,
- b) a Gyvt. 20/A. §-ban meghatározott természetbeni támogatásnak,
- c) az e törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek

az igénybevételére.

A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

- a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: az öregségi nyugdíj legkisebb összege) a 140%-át (39 900 Ft),
 - aa) ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
 - ab) ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
 - ac) ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a Gyvt. 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;

Pénzbeli és természetbeni ellátásban részesülők adatai

Támogatás jogcíme év/fő	2014	2015
Önkormányzati segély (2015. február 28-ig lehetett megállapítani)	1405	Lásd. Rendkívüli települési tám.
Normatív lakásfenntartási támogatás (2015. február 28-ig lehetett megállapítani)	282	279
Adósságkezelési szolgáltatás (2015. február 28-ig lehetett megállapítani)	35	18
Méltányossági ápolási díj (2015. február 28-ig lehetett megállapítani)	67	66
Méltányossági közgyógyellátás (2015. február 28-ig lehetett megállapítani)	200	55
Közüzem díj támogatás (2015. február 28-ig lehetett megállapítani)	49	47
Egyszeri kiegészítő támogatás (2015. március 01-től hatályát veszítette)	319	-
Aktív korúak ellátása (2015. március 01-től a Járási Hivatal hatáskörébe tartozik.)	186	187
Óvodáztatási támogatás (2015. június 4-ét követően nem igényelhető)	5	2
Lakbérttámogatás	79	67
Közműfejlesztési támogatás	11	-
Lakáscsúú helyi támogatás	20	7
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli ellátás	3	1
Születési támogatás	44	31
Életkezdési kiegészítő támogatás	15	6
Gondozási támogatás	7	3
Babaköszöntő csomag	262	229
Szemétszállítási díj támogatás	1178	1212
Idősek karácsonyi támogatás	1030	1008
Gyermekek karácsonyi támogatása	468	332
Közüktatási ösztöndíj	60	23
Bursa Hungarica ösztöndíj	67	103
Külföldi felsőoktatásban tanulók részére ösztöndíj	1	1
Közütemetés	2	8
Kedvezményes üdüülés	19	34
Digitális esélyegyenlőségi támogatás	39	28
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	467	334
Gyermekekétkezési térítési díj-kedvezmény	374	170
Védőoltások támogatása	3	-
Rendküüüli települési támogatás	-	1568
Rendszeres települési támogatás	-	339
Méltányossági települési támogatás	-	64

Forrás: Polgármesteri Hivatal

Családsegítő Szolgálat

A Családsegítő Szolgálat ellátási területe Budaörs, Pustazámor és Sósút.

A Családsegítő Szolgálathoz fordulók segítséget kapnak a krízishelyzethez vezető okok megelőzéséhez, megszüntetéséhez, valamint életvezetési képességük megőrzéséhez, ismertté válnak szociális és/vagy mentálhigiénés problémáik.

Az Intézmény feladata az ellátási területén élő, szociális, gyermekvédelmi, illetve fogyatékossgal összefüggő problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok, kiskorúak életvezetési képességének megőrzése, helyreállítása. Az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzetek megszüntetésének elősegítése.

Az Intézmény által nyújtott szolgáltatások alapvető rendeltetése, hogy javítsák a kliensek fizikai, mentális kondícióját, létfeltételeit, fejlesszék egyéni életvezetési stratégiáikat, továbbá biztosítsák a gyermekek és fiatalok védelmét, testi, szellemi fejlődésük szociális feltételeit.

Az Intézmény legfőbb célja, hogy megakadályozza a perifériára szorulást, illetve a szociális helyzetük, életkoruk, fogyatékossguk miatt peremhelyzetbe került embereket visszasegítse a társadalomba. A rászoruló személy a saját lakókörnyezetében kapja meg az aktuális állapotához igazodó, szükséglet közeli, választható, többszintű, differenciált szolgáltatást.

Fő cél a valós szükségleteken alapuló, célzott és differenciált ellátások biztosítása, a veszélyeztetett személyek feltérképezése, problémáik hatékony megoldása.

Az ESZT Szociális és Gyermekjóléti Központ magas színvonalú, probléma-érzékeny, helyben hozzáférhető, a törvényi előírásoknak és szakmai protolloknak megfelelő szolgáltatásokat biztosít az ellátási területen élők számára.

A Szt. 64. § előírásai szerint a családok és az egyedülálló személyek segítése céljából veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtetnek.

Kliensek száma (Budaörs)

	2014	2015
Kliens forgalom (látogatások száma)	4299	3762
Kliensek száma (alkalmi és rendszeres)	605	540
Gondozottak száma (együttműködési megállapodással)	343	309

A leggyakrabban előforduló probléma típusok (Budaörs)
(halmazott adat)

Probléma típusok	2014	2015
Információkérés	123	117
Anyagi probléma	612	716
Ügyintézés	461	609
Életviteli probléma	123	172
Foglalkoztatással kapcsolatos	557	436
Krízis helyzet (azonnali intézkedést igényel)	73	68
Összesen	1949	2118

Ellátási és támogatási szerződések keretében biztosított ellátások

Alapellátások

(Magyar Máltai Szeretetszolgálat)

Budaörs Város Önkormányzata a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal kötött Ellátási szerződés útján biztosítja a budaörsi idős és fogyatékos lakosok számára a szociális alapszolgáltatásokat.

A Gondviselés Háza Szociális Szolgáltatásokat Nyújtó Integrált Intézmény (2040 Budaörs, Clementis u. 20.) alapszolgáltatásként étkeztetést, házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, a nappali ellátások közül az idősek nappali ellátását, valamint fogyatékos személyek nappali ellátását biztosítja.

Étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak, a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt. Az ebéd fogyasztható helyben, illetve elvihető, valamint igény esetén a házhozszállítás is megoldott. Ünnepeken is biztosított az ellátottak étkeztetése.

Igénybe vevők száma, megoszlása rászorultság szerint

	Kora miatt	Egészségügyi állapota miatt	Hajléktalanság miatt	Összesen
2014.	110	25	7	142
2015	100	27	6	133

A Fogyatékosok Napközi Otthona mozgáskorlátozottak, értelmi fogyatékosok részére nyújt lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére. Olyan igénylők nappali ellátását végzi, akiknek van családi háttér, munkavégzésre nem képesek, ellátásra szorulnak. A gondozottak számára az étkezés térítésmentes. Új szolgáltatásként heti két alkalommal gyógytornász foglalkozik az ellátottakkal. Rendszeresen szerveznek intézményen kívüli programokat, pl. balatoni tábor, állatkerti látogatás, kiállítás, múzeum és színház látogatás. Az intézmény 10 férőhelyes, mely teljes kihasználtsággal működik.

Az **idősek nappali ellátása** elsősorban a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk, vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyeknek nyújt ellátást, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

A klub egészségügyi ellátást, tisztálkodási lehetőséget, kulturális jellegű szolgáltatásokat biztosít, rendszeresen szervezett programokon való részvételre nyílik lehetőség. 2011. február 16-tól demens csoportot is működtetnek. A klub férőhelyszáma 25 fő.

Napközi ellátást igénybe vevők száma az év folyamán

	Átlagos szükségletűek	Demensek	Összesen
2014.	18	6	24
2015	21	4	25

A **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** olyan gondozási forma, amely segélyhívás esetén biztosítja az ügyeletes gondozó megjelenését, a probléma megoldása érdekében azonnali intézkedések

Közösségi Ellátások

Az Szt. 65/A. § (2) bekezdése alapján a **szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátás** keretében biztosítani kell:

- a) a lakókörnyezetben történő segítségnyújtást az önálló életvitel fenntartásában,
- b) a meglevő képességek megtartását, illetve fejlesztését,
- c) a háziorvossal és a kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérését,
- d) a pszichoszociális rehabilitációt, a szociális és mentális gondozást,
- e) az orvosi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban, szűrővizsgálaton való részvétel ösztönzését és figyelemmel kísérését,
- f) megkereső programok szervezését az ellátásra szoruló személyek elérése érdekében.

A **szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű** ellátás keretében a Szt.65/A (2) bekezdés e)-f) pontjában meghatározottakon túl biztosítani kell:

- a) a szenvedélybetegség okozta egészségügyi és szociális károk mérsékléséhez szükséges egyes ártalomcsökkentő szolgáltatásokat,
- b) a kríziskezelést az életet veszélyeztető, a testi, szociális, kapcsolati és életvezetési rendszerben kialakult kezelhetetlen helyzetek esetére.

A **közösségi ellátás mellett speciális szolgáltatásként működik az alacsonyküszöbű szolgáltatás**, melynek célja a szenvedélybetegséggel küzdők, vagy azokban érintettek speciális ellátása. Az alacsonyküszöbű kifejezés arra utal, hogy a szolgáltatást végzők az ellátásba kerüléshez **nem támasztanak magas követelményeket az igénybevevőkkel szemben**, a szolgáltatás igénybevételének nincsen előfeltétele.

Budaörs Város Önkormányzata 2013. január 1-jén kötött ellátási szerződést a Magyar Katolikus Karitás Rév Szenvedélybeteg Segítő Szolgálattal a feladat ellátására.

Családi napközi

A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

A családi napközi - az alapellátáson túli szolgáltatásként - speciális tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatással segítheti a családokat.

A bölcsődei, óvodai férőhelyek létszámihiányának enyhítésére Budaörs Város Önkormányzata 7 családi napközivel kötött szerződést, melynek értelmében összesen 44 gyermek ellátásának megoldására az önkormányzat ténylegesen igénybevett ellátási napokra számított 2.381 Ft/fő/nap/gyermekek támogatást biztosít.

Férőhely hiányában – bölcsődei/óvodai felvétel elutasítása esetén – kérelemre, a Szociális és Egészségügyi Bizottság dönt az elutasított gyermek/ek családi napköziben történő támogatásáról.

A támogatás további feltétele, hogy

- a gyermekkel közös háztartásban élő szülők Budaörsön bejelentett lakcímmel rendelkezzenek, és életvitelszerűen Budaörsön tartózkodjanak, melyet a Védőnői Szolgálat igazol,
- a szülő(k) igazolja(k), hogy munkaviszonyban állnak.

Segítséget nyújtanak a szülők munkahely keresésében, a gyermeknevelési és az életvezetési problémák (pénzbeosztás, háztartási költségek, szenvedélyek) megoldásában. Jogi tanácsadás, pszichológiai beszélgetés és foglalkozás, teológiai támogatás igénybevételére van lehetőség. A gyerekek számára korrepetálást és szabadidős tevékenységet szerveznek.

A Családok Átmeneti Otthonában a családok – törvényi előírás szerint – 12 + 6 hónapig lakhatnak. A tapasztalatok szerint — kevés kivétellel — sikerül egy év alatt elrendezni a munkavállalással kapcsolatos és lakhatási problémákat.

Hajléktalanok ellátása

Budaörs Város Önkormányzata 2008-ban kötött ellátási szerződést a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal a városban élő hajléktalanok ellátására. Az ellátási szerződés 1.2. pontja szerint a Szolgáltató gondoskodik a Budaörs területén életvitelszerűen élő és tartózkodó hajléktalanok alapszintű egészségügyi ellátásáról, utcai szociális gondozásáról, nappali melegedőjében, illetve szállórendszerében történő elhelyezéséről, szociális szakellátást nyújtó intézményekbe történő irányításáról.

Az utcai gondozó szolgálat háttérintézménye 2012. februártól a Budapest XI. kerület Rimaszombati úti Szociális Alapszolgáltatásokat Nyújtó Integrált Intézmény, ahol hétfőnként 14-16 óráig várják a szociális ügyintézészt igénylő hajléktalanokat. Az intézmény működési engedélye alapján – mely szerint az ellátási területe Budaörsre is kiterjed - szociális alapszolgáltatásként nappali ellátást, utcai szociális munkát, illetve krízis időszakban, 15 férőhelyes időszakos éjjeli menedékhelyet, mint szakellátást biztosít.

A városban élő, életvitelszerűen tartózkodó és rendszeresen gondozott hajléktalanok számának változását az alábbi táblázat szemlélteti.

	2014	2015
Hajléktalanok száma	127	116

Önkormányzat által működtetett intézmény

Bölcsőde

A bölcsődei gondozás-nevelés célja a gyermek testi-lelki harmóniájának, kiegyensúlyozott fejlődésének elősegítése. A budaörsi bölcsődékben a személyi és tárgyi feltételek biztosítják, hogy minden gyermek családi légkörben, saját képességei szerint fejlődhet, megismerkedjen a szabad játék öröme, élmény és fantázia világa gazdagodhat.

Az Egyesített Bölcsődei Intézmények két tagintézményében 260 férőhelyen biztosítja alapellátásként a napközbeni bölcsődei ellátást. Pityang Bölcsőde és Gyermekközpontban 140, a Százszorszép Bölcsődében 120 bölcsődei férőhelyen.

A Pityang Bölcsőde és Gyermekközpontban 12 fő sajátos nevelési igényű gyermeket gondoznak.

Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

	bölcsődék száma	átlagos napi kihasználtság	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma	3 év alatti gyermekek száma Budaörsön
2014	2	235	260	1205
2015	2	231	260	1202

IV. Befejezés

SWOT analízis

(a 2015. évben készített Szociális Térkép SWOT analízise alapján)

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> • az önkormányzat érzékenysége a szociális problémák iránt, segítő hozzáállása a szociális és gyermekjóléti feladatok ellátásához • sokszínű ellátórendszer • tapasztalt, jól felkészült szakember gárda • költséghatékony intézmény működtetés • költségvetési prioritás • együttműködési készség ágazatok között, partnerség • Innovatív szociális megoldások • az elmúlt évtizedben elvégzett bővítés mind a bölcsődei, mind az óvodai ellátásban megoldotta a férőhely-problémákat • a város által fenntartott szociális és gyermekjóléti intézmények jó tárgyi és személyi feltételek között, kifejezetten magas szakmai színvonalon működnek, számos nem kötelező szolgáltatást biztosítanak • a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal kialakított sokéves együttműködés hatékony munkavégzést eredményez 	<ul style="list-style-type: none"> • szociális szolgáltatást igénybe vevők magas száma • elavult épületek a szociális ellátásban • folyamatosan változó jogszabályi környezet • a rászorultság mértékének meghatározása • az idősok nappali ellátása, a házi segítségnyújtás és az idősok otthona nem tud minden igénynek eleget tenni, bővítés és fejlesztés szükséges az egyre növekvő létszám miatt • a gyermekvédelmi jelzőrendszer bizonyos elemeinek (elsősorban az egészségügyi szolgáltatóknak és az iskoláknak) a működése e szempontból kifogásolható, kevés jelzés érkezik onnan a gyermekjóléti szolgálathoz • a számadatok alapján feltételezhető, hogy a rászoruló gyermekek egy része kimarad az ellátásokból
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> • az ellátórendszer szükségletalapú fejlesztése • folyamatos szakmai képzés lehetőségének biztosítása a szociális szakemberek számára • civil szervezetek és egyházak fokozott bevonása a szociális szolgáltatásokba, • a hátrányos helyzetű csoportokkal szembeni negatív attitűd megváltoztatása • hangsúlyok áthelyezése az újonnan jelentkező problémákra (pl. munkanélküliség, hajléktalanság) • idősok ellátásának és az idősok otthonának bővítése, fejlesztése, felkészülve a népességen belüli növekvő arányuk miatt szaporodó igényeikre • gyermekvédelmi jelzőrendszer erősítése, együttműködve az iskolák fenntartójával • járási szintű szociális és gyermekvédelmi hatósággal a kapcsolatok erősítése a várost érintő információkhoz való hozzájutás érdekében 	<ul style="list-style-type: none"> • a lakosság egészségügyi és szociális állapotának romlása • szakmai színvonal megtartása • preventív intézkedések elégtelensége • a szociális intézmények kapacitásának kimerülése • állandó átszervezés, jogszabály-módosítások, illetékesség-változások miatt a kialakult rendszereket meg kell bontani • 2017. január elsejétől a gyermekek napközbeni ellátásának részbeni módosulása, a családi napközik megszűnése • bizonyos támogatások járási szintre kerültek, így az önkormányzatnak kevesebb közvetlen információja lesz a segítségre, támogatásra szoruló város/lakókról

A fenti táblázat az önkormányzat és az intézmények szociális tevékenységére meghatározott SWOT analízist tartalmazza, amely a szociális ellátásban az önkormányzat és a város részéről megjelenő erősségeket, a gyengeségeket, a lehetőségeket és a veszélyeket foglalja magában.

mértéktelen alkoholfogyasztás illetve annak hatása alatt elkövetett vagy elszenvedett bűncselekmények. Az egészségnevelési és drogprevenció program megalkotására létrejött Prevenció Munkacsoport hatékony működtetése szükséges.

- ◆ Az Esély Szociális Társulás Szociális és Gyermekjóléti Központ részére akadálymentes épület biztosítása, hogy a mozgásukban korlátozott rászoruló személyesen is igénybe tudják venni a szolgáltatásokat.

Gyermekek napközbeni ellátása

- ◆ A nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségének biztosítása érdekében a bölcsődei gondozást továbbra is térítésmentesen biztosítjuk.
- ◆ A 2017. január elsejétől megszűnő családi napközik esetében szükséges igényfelmérést végezni és megvizsgálni annak a lehetőségét, hogy a gyermekek napközbeni ellátása milyen módon támogatható a nők munkaerőpiacra történő zökkenőmentes visszatérése érdekében.

Szociális ellátás

- ◆ A szegénység és a leszakadás ellen folyamatosan felülvizsgáljuk a helyi szociális rendelet feltételeit és azt a támogatásra szoruló budaörsi polgárok szükségleteihez igazítjuk.
- ◆ A helyi szociális ellátórendszer színvonalának megőrzése, és a változó igényekhez igazítása.
- ◆ Továbbra is fenntartani a közoktatási pályázatokat, annak érdekében, hogy a rászoruló, jól tanulmányi eredménnyel rendelkező tanulók esélyegyenlőségét elősegítsük.
- ◆ A lakhatási válság kezelésére fenntartani a rászoruló családok részére nyújtható lakhatási és lakásállag javítást segítő támogatásokat. Az ország hátrányos helyzetű településeiről a városba érkező családokat figyelemmel kísérése.
- ◆ A hátrányos helyzetű személyek, családok érdekében a pozitív diszkrimináció formáinak alkalmazása által az életminőségük folyamatos javítása, jó gyakorlatok vizsgálatával új megoldások keresése fontos küldetésünk kell, hogy legyen. A fogyatékkal élők, pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek ellátásáról való gondoskodás érdekében szükséges fenntartani az ezeket biztosító ellátási szerződéseket.
- ◆ A hátrányos helyzetű, alacsony jövedelmű családok iskolás, középiskolás gyermekeik étkeztetésének átvállalása annak érdekében, hogy a gyermekek kiegyensúlyozott táplálkozása anyagi nehézségek esetén is biztosított legyen.

Foglalkoztatás

- ◆ Közfoglalkoztatás biztosítása, megszervezése és az abban résztvevők segítése az elsődleges munkaerő-piaci elhelyezkedésben.
- ◆ A közfoglalkoztatási pályázatok megvalósításában együttműködés a Pest Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályával.

Egészség megőrzése

- ◆ A későbbi egészségügyi költségek csökkentése érdekében prioritást kell, hogy élvezzen a szűrés és a megelőzés, ezért fontos a szűrőprogramok szervezésének folytatása és a rászoruló gyermekek részére a HPV elleni védőoltás biztosítása.

Kötelező és önként vállalt feladatok

- ◆ Budaörs Város Önkormányzata a törvényekben előírt kötelező feladatain túl jelentős számú önként vállalt feladattal gondoskodik a városban élők szociális biztonságáról. A kötelező és az önként vállalt feladatokat a következő táblázat mutatja be.

Összegzés

A szociális és gyermekvédelmi törvényi szabályozás valamint a finanszírozási rendszer változása (megszűnése) a következő években megnehezíti a szociális ellátások, szociális szolgáltatások tervezhetőségét.

A társadalmi-gazdasági változások, demográfiai tendenciák, a lakhatási bizonytalanság miatt valamint az ebből eredő devianciák következtében egyre többen igénylik a személyes gondoskodás, pénzbeli támogatás valamilyen formáját.

Budaörs Város Önkormányzata elkötelezett az itt élők szociális biztonságának megőrzésében.